

DOSSIER 7

L'ARTICLE PARTITIF (Партитивний (частковий) артикль)

У французькій мові, крім означеного та неозначеного, є ще один вид артикля – **частковий** (*article partitif*, part – частина): **du, de la, de l'**, який як і неозначений артикль вказує на неозначеність іменника, але вживається перед незліченними іменниками, тобто такими, що вживаються лише в однині. Наприклад: *eau* (f) вода, *viande* (f) м'ясо, *pain* (m) хліб, *patience* (f) терпіння, *imagination* (f) уява. Частковий артикль вказує на невизначену кількість речовини, неповний об'єм поняття. Порівняйте:

Неозначений артикль

J'ai acheté *une* revue.

J'ai acheté *des* cigarettes.

Je cherche *un* disque.

Частковий артикль

J'ai acheté *du* pain.

J'ai acheté *du* lait et *du* beurre.

Je cherche *du* travail.

Перед незліченними іменниками може вживатись й означений артикль для вказання на те, що мова йде про повний об'єм предмету, речовини або поняття, або про об'єм, визначений контекстом. Порівняйте:

J'aime **les** chansons françaises.

J'aime **le** café.

Le livre que je lis est intéressant.

Le café que je bois est bon.

Je peux te donner **les** livres que tu cherches.

L'article partitif вживається:

1. Для позначення частини цілого:

*Donnez-moi **du** pain!* – Дайте мені хліба (*шматочок*).

*Je mange **de la** viande.* – Я їм м'ясо (*шматок*).

2. Перед абстрактними іменниками:

*avoir **de la** patience* – мати терпіння.

3. Перед назвами м'яса:

*manger **du** lapin* – їсти кроля;

*avoir **du** poisson* – мати рибу.

4. Перед такими іменниками: **gibier** (дичина), **volaille** (домашня птиця), **vaisselle** (посуд), **dentelle** (мереживо):

*Nous avons **de la** volaille.* – У нас є домашня птиця.

5. Перед іменами авторів творів:

*C'est **du** Balzac.* – Це з Бальзака.

6. Перед назвами хвороб:

*faire **de la** tuberculose* – хворіти на туберкульоз.

7. У стійких виразах, що позначають явища природи:

*Il fait **du** vent.* – Вітряно.

8. У стійких виразах з дієсловами **faire, avoir**:

*faire **de la** politique* – займатись політикою;

*faire **de la** musique (**du** piano)* – займатись музикою (грати на фортепіано);

*faire **du** sport* – займатись спортом;

*faire **du** bateau* – кататися на човні;

*faire **du** ski (**du** patinage artistique)* – займатись лижами (фігурним катанням);

faire du vélo (de la bicyclette) – займатись велоспортом;
faire de la planche à voile – займатись віндсерфінгом;
avoir de la chance – пощастити (мати везіння);
avoir du talent – мати талант;
avoir de l'humour – мати почуття гумору;
avoir du courage – бути мужнім, сміливим;
avoir du bon sens [sãs] – бути розсудливим;
avoir de l'imagination – мати уяву.

9. У стійких виразах з іншими дієсловами:

gagner de l'argent – заробляти гроші;
mettre de l'ordre – прибирати (приводити до ладу).

🎵 **N.B.** Неозначений артикль і частковий артиклі можуть замінюватися прийменником **de**:

а) після іменників та прислівників, що позначають кількість: *J'ai bu **une tasse de** café*;

б) перед прямим додатком до дієслова у заперечній формі: *Je n'ai pas acheté **de** café*.

LES ARTICLES INDÉFINI ET PARTITIF POUR PARLER D'UN MENU **(Частковий і неозначений артиклі, щоб говорити про меню)**

	Для вираження визначеної кількості використовують неозначений артикль: Un excellent jus de fruit, ... Une salade de fruits rouges,
	Для вираження невизначеної кількості використовують частковий (партитивний) артикль: De la purée de pommes de terre,...
	Для вираження 0 кількості використовуються ne (n') ... pas de (pas d') : <i>Il n'y a pas de fromage</i> .
Attention!	Щоб говорити про смаки використовують означений артикль: <i>J'aime le canard, j'adore la soupe à l'oignon, je n'aime pas le fromage, je déteste les rillettes!</i>

EXERCICES

Mettez l'article qui convient ou préposition de.

- Il a acheté _____ beurre (m), _____ pain (m), _____ farine (f).
- Elle n'a pas acheté _____ lait (m), mais elle a acheté _____ crème (f) fraîche.
- Vous aimez _____ lait (m)? – J'aime _____ lait. – Je n'aime pas _____ lait.
- Nous buvons _____ lait. Nous ne buvons pas _____ lait.
- Nous mangeons _____ confiture (f) et _____ miel (m).
- Vous buvez _____ eau (f) minérale ? –Moi, je préfère _____ eau plate.
- Tu bois _____ jus (m) de fruit? – Non. Je bois _____ limonade (f).
- Elle mange _____ pommes, elle n'aime pas _____ poires.
- Vous avez commandé _____ viande (f) ou _____ poisson (m) ?

10. Au petit déjeuner, Nous prenons _____ café (m) avec _____ pain (m), _____ beurre (m) et _____ fromage (m) ou _____ jambon (m).

Для вираження точної кількості продуктів під час покупок

Les nombres Deux baguettes	Une partie d'un élément Un morceau de fromage
Les objets de contenants Un bocal de foie gras	Une unité de mesure 300 grammes de foie gras
Pour préciser la quantité avec une partie d'un élément, des objets, une unité de mesure, on utilise la préposition de :	

Іменники, що позначають вагу, кількість, обсяг тощо: *un bouquet de* — букет, *une boîte de* — коробка, *une bouteille de* — пляшка, *un bol de* — бокал, *une cuillère de* — ложка, *une tasse de* — чашка, *un verre de* — склянка, *une dizaine de* — десяток, *une douzaine de* — дванадцятка, *un kilo de* — кілограм, *un litre de* — літр, *un morceau de* — шматок, *une pincée de* — дрібка, *une tranche de* — скибка, шматок тощо. Прислівники *beaucoup de*, *peu de*, *assez de*, *trop de*, *combien de*.

un kilo	fromage	кіло сиру
un bouquet	fleurs	букет квітів
une tasse	café	чашка кави
une goutte	sang	крапля <u>крові</u>
un groupe	étudiants	група студентів
combien	pommes	скільки яблук
beaucoup	fautes	багато помилок
peu	sel	мало солі
assez	patience	достатньо терплячості
plein	livres	повний книг
rempli	lait	наповнений молоком

Виключенням є такі іменники: *la moitié*, *la plupart*, *le reste*, *une partie*, *la majorité* і кількісний прислівник *bien*, з якими після прийменника *de* вживається означений артикль: *la moitié du cahier* — половина зошита; *la plupart des étudiants* — більшість студентів; *le reste des vacances* — решта

канікул; *une partie du film* — частина фільму; *la majorité des questions* — більшість питань.

EXERCICE

1. Complétez les phrases avec l'article qui convient ou avec la préposition de.

1. J'ai acheté une barquette _____ fraises et une boîte _____ biscuits.
2. Je bois une tasse _____ café le matin. J'adore _____ café.
3. Il mange _____ confiture. Il mange beaucoup _____ confiture.
4. N'oubliez pas d'acheter un pot _____ confiture pour moi.
5. Vous mangez trop _____ sucre. Moi, je ne mange pas _____ sucre.
6. Je voudrais trois _____ croissants et deux _____ baguettes, s'il vous plait.
7. Je n'ai pas _____ huile, prends une bouteille _____ huile et un tube _____ mayonnaise.
8. Je voudrais une tablette _____ chocolat. J'achète souvent _____ chocolat.
9. Marie a _____ pommes. En générale, elle mange beaucoup _____ pommes.
10. Je voudrais acheter un paquet _____ farine, 10 _____ œufs, un pot _____ crème fraîche, un morceau _____ fromage.

2. Faites votre liste de courses.

LE PRONOM EN POUR REMPLACER UNE QUANTITÉ (Займенник *en*, щоб замінити кількість)

Займенник *en* використовується для заміни визначеної *Je vais en prendre 200 cents grammes.* або невизначеної кількості (предметів, продуктів тощо).

Займенник *en*, як правило, ставиться перед дієсловом: *J'en prends deux, alors...* . В минулому часі (**passé composé**), *en* стоїть перед **avoir / être**:— *Paul a acheté du fromage ? – Oui, il en a acheté quelques-uns.*

У стверджувальній формі наказового способу займенник *en* стоїть після дієслова : — *Je vais acheter de la confiture. – Prenez-en deux pots.*

Коли в реченні є два дієслова, займенник *en* стоїть перед інфінітивом: — *Vous devez acheter des pommes ? – Oui, je dois en acheter 5.*

EXERCICE

Posez la question et répondez selon le modèle.

Modèle : — *Est-ce qu'il y a des tomates dans le frigo ? – Oui, il y en a deux.*

tomates (2), beurre (un peu), lait (0), jambon (2 tranches), yaourts (beaucoup), viande (500 grammes), œufs (0), jus de fruit (assez), fromage (200 grammes), lait (1 litre), confiture (1 pot), sardine (2 boîtes).

LES DEGRES DE COMPARAISON DES ADJECTIFS (Ступені порівняння прикметників)

Звичайний ступінь	Ma chambre est <i>grande</i> .
Вищий ступінь	Ma chambre est <i>plus grande que</i> ta chambre.
	Ma chambre est <i>aussi grande que</i> ta chambre.
	Ma chambre est <i>moins grande que</i> ta chambre.

Найвищий ступінь	Ma chambre est <i>la plus petite</i> pièce de notre appartement.
	Ma chambre est <i>la moins grande</i> de toutes les pièces de notre appartement.

👉 **N.B.** 1. Якщо у реченні є багато прикметників у вищому та найвищому ступенях, то прислівники **plus** і **moins** повторюються перед кожним прикметником.

Ma chambre est *moins chaude et moins claire* que ta chambre.

Ma chambre est la pièce *la plus chaude et la plus claire* de notre appartement.

1. Вищий ступінь порівняння може бути підсилений прислівниками **bien, beaucoup, un peu**: Elle est *un peu plus âgée* que moi.

Прикметники, що мають особливі форми

Звичайний	Вищий	Найвищий
bon	meilleur	le (la) meilleur(e)
mauvais	pire	le (la) pire
	plus mauvais	le (la) plus mauvais
petit	plus petit	le (la) plus petit(e)
	moindre	le (la) moindre

👉 **N.B.** 1. Прикметник **pire** вживається поряд з **plus mauvais**:

Tu es encore *pire (plus mauvais)* que ton frère. – Ти ще гірший, ніж твій брат.

2. Прикметник **moindre** вживається тільки в абстрактному значенні.

Порівняйте:

Ma chambre est *plus petite* que ta chambre. – Моя кімната менша, ніж твоя.

Il n'avait pas *la moindre envie* de plaisanter. – У нього не було ані найменшого бажання жартувати.

Місце прикметника у найвищому ступені порівняння

У найвищому ступені порівняння прикметник ставиться до або після іменника до якого відноситься, відповідно до місця, що він займає у звичайному ступені:

une *belle* chambre – la plus *belle* chambre;
une chambre *claire* – la chambre la plus *claire*.

👉 **N.B.** Якщо прикметник знаходиться після іменника означений артикль вживається **двічі**: C'est *la règle la plus difficile*.

Ce sont *les quartiers les plus peuplés et les plus misérables de* la ville.

EXERCICES

➡ **1 Dans les phrases ci-dessous employez au comparatif les adjectifs vaste, cher, fatigant, petit, lourd, grand, long, doux, haut.**

1. Les tasses à café sont _____ que les tasses à thé.
2. En hiver les jours sont _____ qu'en été.
3. Les Alpes sont _____ que les Pyrénées.
4. La chasse est _____ que la pêche.

5. La campagne est _____ que la ville.
6. Les places au balcon sont _____ que les fauteuils d'orchestre.
7. L'Europe est _____ que l'Afrique.
8. La Terre est _____ que la Lune mais _____ que le Soleil.
9. L'huile est _____ que l'eau.
10. Le miel est _____ que le sel.

2 Comparez.

Le climat de la France et le climat de la Norvège; l'hiver de Madrid et l'hiver de Paris; la Loire et le Dnipro; la tour Eiffel et la tour de Pise; le mois de janvier et le mois de février; la grammaire ukrainienne et la grammaire française.

 3 Remplacez les points par un des adjectifs suivants en les mettant au superlatif : *grand, dramatique, clair, visité, absolu, sûr, court, beau, haut, ancien, long*. Attention il y a un de trop.

1. La ligne droite est _____ distance entre deux points.
2. Des cinq continents l'Asie est _____ .
3. La rose est, aux yeux de beaucoup de personnes, _____ de toutes les fleurs.
4. Le métro de Londres est _____ et _____ métro du monde.
5. Le Mont-Blanc est _____ pic des Alpes.
6. Le métro est le moyen de transport _____ .
7. La tour Eiffel est le monument _____ en France.
8. Le lit de l'enfant doit se trouver à l'endroit _____ de la chambre.
9. Il y a souvent des éléments comiques dans les situations _____ .
10. Le médecin lui recommande le calme _____ .

ADVERBE (Прислівник)

Les formes des adverbes (Форми прислівників)

Прислівники мають різне походження та утворюються різними шляхами. Так виділяють:

✓ *Прості форми*: **bien, mal, hier, là, loin, mieux, moins, plus, puis, tant, tard, tôt, très**.

✓ *Форми з'єднані або ні*: **bientôt** (прислівник *bien* + прислівник *tôt*), **longtemps** (прикметник *long* + іменник *temps*), **dedans** (прийменник *de* + прийменник *dans*), **au-dessous** (прийменник *à* + прийменник *de* + прислівник *sous*), **autrefois** (детермінатив *autre* + іменник *fois*), **naguère** (дієслово *il n'y a* + прислівник *guère*), **de bonne heure, tout à fait** (прислівні звороти).

✓ *Похідні форми*. Для утворення похідної форми суфікс **-ment** додається до форми прикметника жіночого роду. Ця категорія є найчисленнішою:

lent – lente – lentement

sérieux – sérieuse – sérieusement

Якщо прикметник у чоловічому роді закінчується голосним, що вимовляється або не вимовляється, для утворення прислівника треба додати суфікс **-ment** до форми чоловічого роду цього прикметника:

facile – facilement

vrai – vraiment

poli – poliment

absolu – absolument

Деякі прислівники мають особливі форми:

profondément – глибоко

commodément – зручно

aveuglément – сліпо, безглуздо

grièvement – важко, небезпечно (поранений)

gentiment – мило, любо, по-доброму

gaïement, gaîment – весело

brièvement – коротко, стисло

👉 **N.B.** Говорять *grièvement* blessé, але *gravement* malade.

EXERCICES

➡ 1 Formez les adverbess correspondant aux adjectifs suivants.

1) grossier

6) terrible

11) officiel

16) absolu

2) courageux

7) public

12) certain

17) franc

3) naïf

8) concret

13) doux

18) fier

4) sec

9) long

14) gai

19) spécial

5) commode

10) gentil

15) bref

20) parfait

➡ 2 Employez les adverbess formés sur les adjectifs entre parenthèses.

1. Nous y allons _____ (direct).

2. Il se met à pleuvoir ; _____ (heureux) nous sommes déjà à la maison.

3. Je te salue bien _____ (amical).

4. Elle est vêtue _____ (coquet).

5. Sa proposition est accueillie _____ (chaleureux).

6. Elle oublie _____ (complet) sa promesse.

7. Il referme _____ (doux) la porte.

8. Il hausse _____ (léger) les épaules.

9. Il se sent _____ (mortel) fatigué.

10. Elle réagit _____ (vif) à ce qu'elle voit.

11. Tout cela est _____ (vrai) inexplicable.

12. Votre ami a _____ (absolu) raison.

13. Le deuxième tiroir est presque _____ (entier) vide.

14. Tu dois me répondre _____ (franc).

15. Je regrette _____ (sincère) de ne pouvoir vous aider.

16. Il espère _____ (secret) qu'on lui propose de rester.

17. Il nous suit _____ (aveugle) en tout.

18. Elle nous sourit _____ (gentil).

19. Tu ne dois pas insister _____ (lourd).

20. Elle donne _____ (général) la bonne réponse.

Прислівники, що закінчуються на «-amment», «-emment»

Прикметники на -ant і -ent утворюють прислівники, що закінчуються на

-amment, -emment: brillant + **ment** = brillamment

 évident + **ment** = évidemment

Remarque: Закінчення **-amment, -emment** вимовляються [amã].

✂ 4 Formez les adverbess correspondant aux adjectifs suivants et traduisez-les ensuite en ukrainien.

1) courant	4) prudent	7) évident	10) violent	13) suffisant
2) fréquent	5) étonnant	8) bruyant	11) négligent	14) différent
3) méchant	6) ardent	9) élégant	12) constant	15) patient

➔ 5 Avec les adjectifs ci-dessous formez des adverbes et employez-les ensuite dans les phrases qui suivent: *méchant, prudent, fréquent, violent, suffisant, ardent, différent, négligent, courant*.

1. Vous arrivez _____ en retard.
2. Il supporte _____ sa mauvaise humeur.
3. Il répond _____ à toutes les questions de l'examineur.
4. Je ne peux pas me prononcer sur cette question, je ne la connais pas _____.
5. Il rit tout _____ de ses propres plaisanteries.
6. En Bretagne il pleut _____.
7. La pluie frappe _____ contre les vitres.
8. Il rit _____ de ses amis.
9. Ses dents sont _____ égales et blanches.
10. A cause du verglas le chauffeur conduit _____.

Les degrés de comparaison des adverbes (Ступені порівняння прислівників)

Звичайний ступінь	Il lit <i>vite</i>
Вищий ступінь	Elle lit <i>plus vite que</i> moi. (de supériorité)
	Elle lit <i>moins vite que</i> moi. (d'infériorité)
	Elle lit <i>aussi vite que</i> moi. (d'égalité)
Найвищий ступінь	Elle lit <i>le plus vite</i> .
	Elle lit <i>le moins vite</i> .

Вищий ступінь порівняння прислівників утворюється так само, як і вищий ступінь порівняння прикметників додаванням прислівників **plus, moins, aussi**.

Tu marches **plus lentement que** moi. – Ти йдеш швидше за мене.

Je suis habillé **moins chaudement que** vous. – Я вдягнений тепліше за тебе.

Pierre lit **aussi vite que** Michel. – П'єр читає так само швидко, як Мішель.

У найвищому ступені прислівники вживаються завжди з означеним артиклем чоловічого роду **le**:

Ce sont eux qui courent **le plus vite**. – Це вони біжать найшвидше.

C'est elle qui court **le moins vite**. – Це вона біжить найповільніше.

Прислівники, що мають особливі форми

Звичайний	Вищий	Найвищий
bien	mieux que <i>краще</i>	le mieux <i>найкраще</i>
mal	pis que <i>гірше</i> plus mal que	le pis <i>найгірше</i> le plus mal
beaucoup	plus que <i>більше</i>	le plus <i>найбільше</i>
peu	moins que <i>менше</i>	le moins <i>найменше</i>

Remarque:

1. Форма **pis** є архаїчною (вживається лише у деяких стійких виразах **tant pis** тим гірше, **de mal en pis** – все гірше, etc.).
2. Вищий ступінь може бути підсилений прислівниками **bien** і **beaucoup**, які позначають набагато, значно. *Il lit beaucoup (bien) plus vite que toi.* – Він читає набагато більше за тебе.
3. Найвищий ступінь часто супроводжується прикметником **possible**:
Il tâche de les voir le plus rarement possible. – Він намагається їх бачити якнайрідше.

6 Mettez au comparatif et au superlatif.

Modèle : Je le connais *bien* (toi). Je le connais *mieux que* toi. C'est moi qui le connais *le mieux*.

- a) 1. Pierre et Michel s'entraînent *beaucoup* (leurs amis).
2. Elle lit *peu* en français (sa sœur).
3. Nous voyageons *beaucoup* (vous).
- b) 1. Nous apportons *beaucoup* de fleurs (vous).
2. J'ai *peu* de loisirs (toi).
3. Ils font *peu* de fautes dans la dernière dictée (vous).
- c) 1. Ils connaissent *bien* Paul (vous).
2. Marie récite *bien* sa leçon (toi).
3. Tu joues *bien* de la guitare (moi).

7 Répondez aux questions.

1. Qui habite plus près de l'institut, vous ou votre ami?
2. Quel est l'étudiant de votre groupe qui habite le plus près de l'université? Et le plus loin?
3. Qui se lève plus tôt, vous ou votre mère? Qui se lève le plus tôt dans votre famille? Et qui se couche le plus tard?
4. A quelle heure vous couchez-vous le plus souvent?
5. Qu'est-ce qui vous intéresse le plus à présent?
6. Qui connaît mieux la grammaire, vous ou votre ami?
7. Lequel d'entre vous connaît mieux la grammaire?
8. Voyagez-vous plus que vos amis?
9. Lequel de vos amis voyage le plus?
10. En quelle saison y a-t-il plus de fleurs, au printemps ou en automne? En quel mois y a-t-il le plus de champignons?

L'IMPARFAIT (Минулий час недоконаного виду)

Imparfait позначає минулу незавершену дію (що робив?). Ця дія постає як необмежена в часі, тобто така, початок і кінець якої не зазначені:

Il marchait vite. – Він швидко йшов.

Утворення: **Imparfait** утворюється додаванням до основи 1 особи множини **présent de l'indicatif** закінчень **-ais, -ais, -ait, -ions, -iez, -aient**:

nous **parl-ons** – je **parl-ais**

nous **finiss**-ons – je **finiss**-ais

nous **pren**-ons – je **pren**-ais

Допоміжне дієслово **être** та безособові дієслова **falloir** і **pleuvoir** мають в **imparfait** таку форму: **être** – *j'étais*, **falloir** – *il fallait*, **pleuvoir** – *il pleuvait*.

Зразок відмінювання дієслів в **Imparfait**

I група parler		II група finir	
je parlais	nous parlions	je finissais	nous finissions
tu parlais	vous parliez	tu finissais	vous finissiez
il, elle, on parlait	ils, elles parlaient	il, elle, on finissait	ils, elles finissaient

👉 **Remarque** : Дієслова I гр. на **-cer**, **-ger**, **-guer** мають в **imparfait** ті самі особливості, що й у **présent**:

1) літера « **c** » у дієсловах на **-cer**, отримує *cédille* перед закінченням, що починається з літери « **a** » : *je commençais*, *ils commençaient*;

2) у дієсловах на **-ger** перед літерою « **a** » після « **g** » пишеться літера « **e** » : *tu mangeais*, *ils mangeaient*;

3) у дієсловах на **-guer** літера « **u** » зберігається у всіх особах однини та множини: *il conjuguant*, *nous conjuguant*;

4) дієслова I гр. з основою на « **i** » типу **crier**, **copier** зберігають « **i** » в основі в усіх особах: *nous copions*, *vous criez*.

📌 **Вживання** :

Imparfait вживається :

– для позначення минулої тривалої дії у момент її перебігу:

Des enfants jouaient dans la cour. – Діти грали на дворі.

– для позначення звичайних дій, що повторювались у минулому: *Elle rentrait d'habitude à six heures du soir.* – Зазвичай вона поверталась додому о шостій годині вечора.

– у різного роду описах, де виражає стан, постійну властивість: *La maison que nous habitions n'était pas grande.* – Будинок, в якому ми жили, не був великим.

– для позначення минулої незавершеної дії, що протікала одночасно з іншою завершеною чи незавершеною дією, тут можливі два випадки:

а) дві або декілька минулих дій відбуваються паралельно, й обидві представлені у процесі їх протікання. У такому випадку дієслова вживаються в **imparfait**:

Il prenait son petit déjeuner et écoutait la radio. – Він снідав і слухав радіо.

б) одна минула дія представлена у процесі свого протікання і є фоном для іншої однократної, завершеної дії. У цьому випадку перша дія виражається в **imparfait**, а друга в **passé composé**:

Je prenais mon repas et tu as téléphoné. – Я їв, коли ти мені зателефонував.

Les indicateurs de temps. Маркери часу, що супроводжують дієслова в l'imparfait: tous les jours/ tous les matins/ tous les ans ; le lundi, etc./le week-end/ le matin ; chaque jour/chaque matin/chaque année, en général, généralement, toujours/souvent, parfois/rarement ; d'habitude, habituellement ; fréquemment, de temps en temps ; autrefois, avant, à l'époque, à cette époque-là ; dans le temps...

EXERCICES

✓ 1 Conjuguez à l'imparfait :

à la forme affirmative : habiter dans une ville (un village), finir son travail, faire du sport, apprendre une langue étrangère, connaître des pays étrangers ;

à la forme interrogative : vouloir faire du sport, faire un régime, visiter les plus beaux châteaux;

à la forme négative: regarder la télévision, découvrir la forêt, lire son journal.

➔ 2 Mettez les verbes à l'imparfait. Consultez remarque.

je	tu	il/elle	nous	vous	ils/elles
voyager	lancer	commencer	crier	copier	se diriger
corriger	ranger	placer	apprécier	étudier	annoncer

3 Mettez les verbes à l'imparfait.

- Chaque année, ils _____ (**partir**) en Italie.
- Il _____ (**être**) mince et _____ (**avoir**) les yeux bleus.
- Quand je suis entré dans sa chambre, elle _____ (**lire**).
- Nous _____ (**écouter**) de la musique quand le téléphone a sonné.
- Tous les matins, ils _____ (**arriver**) au même endroit et _____ (**attendre**) le bus.
- Il _____ (**être**) une fois un paysan qui _____ (**rêver**) de devenir prince.
- Tous les dimanches, ils _____ (**se réunir**), _____ (**discuter**) et _____ (**manger**) ensemble.
- Les enfants _____ (**se lancer**) le ballon quand tu les as appelés.
- Nicole _____ (**écrire**) une lettre, son frère _____ (**traduire**) un texte.
- Elle _____ (**marcher**) sur la plage et _____ (**réfléchir**).

4 Employez l'imparfait en donnant les contraires. Transformez selon le modèle.

Modèle : Maintenant, j'habite en France. Avant, *j'habitais en Angleterre*.

- Maintenant, je parle français. Avant, _____
- Maintenant, je lis les journaux français. Avant, _____
- Maintenant, je sais utiliser le métro. Avant, _____
- Maintenant, je mange beaucoup et je bois peu. Avant, _____
- Maintenant, je travaille beaucoup et je lis peu. Avant, _____
- Maintenant, j'ai une grosse voiture et je conduis lentement. Avant, _____
- Maintenant, je vois mal et j'entends mal. Avant, _____
- Maintenant, je suis gros et je fais peu de sport. Avant, _____

9. Maintenant, j'ai beaucoup d'amis et je suis optimiste. Avant, _____

10. Maintenant, je marche beaucoup et je fume peu. Avant, _____

LE PASSÉ COMPOSÉ ou L'IMPARFAIT

Щоб обрати минулий час — **passé composé** або **imparfait**, слід поставити питання і визначити, про яку дію йде мова — про завершену («**що зробив?**») чи незавершену («**що робив?**»).

Питання	Час	Приклади
« Що зробив? »	Passé composé	<i>Hier, j'ai passé mes examens.</i> – Я склав свої екзамени.
« Що робив? »	Imparfait передає фон дії. Цей час використовується, коли йдеться про відкриту у часі і незавершену дію, для опису людей і ситуацій, для коментаря і пояснення подій, для опису дій, що повторювались у минулому.	<i>Elle était contente de nous voir.</i> – Вона була рада нас бачити. <i>Chaque semaine j'allais au cinéma.</i> – Щотижня я ходив у кіно. <i>Il faisait chaud.</i> – Було жарко.
⚡ Attention !	Passé composé використовується, коли йдеться про одноразову дію або подію (яка може бути продовжена за змістом), завершену і обмежену в часі (наприклад, <i>toute la journée, deux jours</i>). Дієслово виражає результат дії, а не процес її протікання. Дієслова не утворюють послідовність (ланцюг) подій у розповіді про минуле.	1) <i>Ils ont marché toute la nuit.</i> – Вони йшли всю ніч. <i>J'ai lu longtemps.</i> – Я довго читав. 2) <i>J'ai vu ce film.</i> – Я дивився цей фільм. <i>J'ai lu ce livre.</i> – Я читав цю книгу. (означає, що я знаю його/її зміст, я його передивився/ її прочитав)

🚦 Вживання Passé composé	🚦 Вживання Imparfait
Точний факт із минулого: <i>Je les ai visités l'année dernière.</i> – Я їх зустріла минулого року.	У поясненнях, спогадах, описах (фізичний, емоційний стани, місця...) у минулому: <i>Marie était belle.</i> — Марія була красивою. <i>Elle était maigre et avait les yeux gris.</i> — Вона була худорлявою, її очі були сірими. <i>Le ciel était bleu, il faisait du soleil, la mer était calme.</i> — Небо було синім, було сонячно, море було спокійним.
Послідовність завершених дій: <i>Elle est rentrée chez elle, elle a regardé la télé et elle a bu du thé.</i> – Вона	Дії, час протікання яких не визначено: <i>Avant elle faisais de la danse.</i> – Раніше

повернулась додому, подивилась телевізор, випила чаю.	вона займалась танцями. <i>Quand j'étais petite (= à cette époque) j'avais une poupée qui s'appelait Annette.</i> — Коли я була маленькою, у мене була кукла, яку звали Анеттою.
Дія з певною, визначеною тривалістю (початок і кінець відомі) або дія, завершена у певний, відомий момент (без точної вказівки на її початок і кінець): <i>Pendant 7 ans, j'ai fait du sport.</i> — Протягом 7 років я займався спортом. <i>Entre 18 et 25 ans, il a fait du sport.</i> — У віці від 18 до 25 років він займався спортом. <i>Elle a conduit 12 heures.</i> — Вона вела (машину) 12 годин. <i>Hier, je suis allé à l'école.</i> — Вчора я був у школі. <i>Il a neigé toute la journée.</i> — Сніг йшов весь день. <i>L'année dernière, j'ai beaucoup voyagé.</i> — Минулого року я багато подорожував.	Вираження часу у минулому: <i>Il était 10 heures.</i> — Була 10 година.
Дія, яка повторювалась певну (відому) кількість разів: <i>Il m'a téléphoné 4 fois.</i> — Він мені телефонував (зателефонував) 4 рази. <i>J'ai lu ce livre plusieurs fois.</i> — Я читала (прочла) цю книгу кілька разів.	Звична дія, що повторювалась у минулому: <i>Chaque soir, il courait.</i> — Він бігав щовечора. <i>Périodiquement (= de temps en temps), on dînait ensemble.</i> — Час від часу вони вечеряли разом. <i>Elle lisait souvent au lit.</i> — Вона часто читала у кроваті.
Факт із минулого, який пояснює сьогодишню ситуацію: <i>Ah, ça y est! Nous avons compris!</i>	

Слова-маркери, що обумовлюють вибір часових форм

Passé composé	Imparfait
- à ce moment-là - l'année passée - le mois dernier, la semaine dernière, etc. - ce matin, ce soir, ce jour, cette fois - d'abord, ensuite, puis, après	- autrefois, avant - chaque jour, mois, matin, soir, etc. - comme d'habitude, d'habitude, habituellement - de temps en temps

• de....à....(jusqu'à) • enfin, finalement • une, deux fois..., plusieurs fois • hier • ce jour-là, cette année-là • un jour, une année, l'autre jour • lundi le 18 • soudain, tout à coup • tout de suite • toute la journée	• en général, généralement • le lundi, le mardi, etc. • fréquemment, souvent • parfois • pendant que • quelquefois, chaque fois • toujours • tous les jours (mois, matins, soirs, etc.) • tout le temps
--	---

EXERCICES

➡ 1 Lisez les phrases, faites attention aux indicateurs temporels. Choisissez la bonne réponse.

1. Avant, *je faisais* / *j'ai fait* souvent des exercices de grammaire.
2. Quand il était étudiant, il *est sorti* / *sortait* tous les soirs.
3. Où est-ce que vous *passiez* / *avez passé* vos dernières vacances?
4. Avant de m'installer ici, je *ne connaissais pas* / *n'ai pas connu* le Périgord.
5. Je *me suis servi* / *me servais* une fois de cette machine.
6. Nous *faisions* / *avons fait* la connaissance de Quentin en Suède, en juin dernier.
7. Mardi dernier, ils *se sont trompés* / *se trompaient* de train!
8. Quand elle était jeune, elle *a agi* / *agissait* de la même manière.
9. Avec Pierre, nous *allions* / *sommes allés* la voir trois fois à l'hôpital.
10. Tous les jours je *me levais* / *me suis levé* à la même heure.

➡ 2 Transposez le texte au passé. Mettez les verbes en gras au passé composé et les verbes en italique à l'imparfait. Traduisez le texte.

Changement d'adresse

Film d'Emmanuel Mouret, avec Emmanuel Mouret, Frédérique Bel, Fanny Valette, Dany Brillant....

David *est* musicien. Il **vient** vivre à Paris et chercher un logement. Il **rencontre** par hasard Anne, une jeune coiffeuse. Anne **propose** à David de partager son grand appartement. David *donne* des cours de musique et **tombe** amoureux de son élève, Julia. Anne, elle, *continue* à chercher le grand amour. Le soir, les deux *se racontent* leurs rencontres, leurs espoirs et leurs déceptions.

Quelques semaines plus tard, David et Julia **partent** en week-end au bord de la mer, mais Julia *a* une aventure avec un inconnu.

 3 Transformez au passé comme dans le modèle.

Modèle: Ils écoutent le concert. Il y a une panne d'électricité. → *Pendant qu'ils écoutaient le concert, il y a eu une panne d'électricité.*

1. Le conférencier parle. Des manifestants entrent.
2. Je regarde un film. La télévision s'éteint.
3. Nous admirons un tableau. Il se décroche.
4. Elle fait un discours. Son micro tombe en panne.

5. Les invités répondent aux questions des journalistes. Des spectateurs sortent.
6. Nous faisons la queue pour entrer dans la salle. Les agents de sécurité font sortir tout le monde.
7. Quelqu'un vient. Je dors.
8. L'inspecteur parle avec commissaire. Son adjoint établit la liste des suspects.
9. Nous terminons le travail. Vous êtes en vacances.
10. Martine fait sa toilette. Patrick et Jacques dorment encore.

QUELQUES MARQUEURS TEMPORELS DU PASSÉ (Кілька маркерів минулого)

Il y a « тому »	Момент у минулому	<i>Vous avez fondé l'association il y a quelques années.</i> – Ви заснували асоціацію кілька років тому.
Pendant « протягом, під час »	Відрізок часу у минулому	<i>J'ai grandi en Amérique latine pendant sept ans.</i> – Я протягом семи років ріс у Латинській Америці.
Depuis « з, починаючи »	Початок дії у минулому, яка триває	<i>Depuis 1920, l'école Ferrandi forme de futurs chefs.</i> – Починаючи з 1920, школа Феранді готує майбутніх шефів.
Avant « раніше »	Період у минулому без зазначення точних меж.	<i>Avant, elle était journaliste.</i> – Раніше вона була журналісткою.
Quand « коли, у той час коли »	Період у минулому, що відповідає іншому періоду (моменту) у минулому.	<i>Quand j'étais infirmière, je m'ennuyais.</i> – Коли я була медсестрою, я нудьгувала.

EXERCICE

Mettez le marqueur temporel qui convient. ~~Plusieurs variantes sont possibles.~~

1. Il habite à Paris _____ dix ans.
2. Nous nous sommes vus _____ deux semaines.
3. Ils se connaissent _____ longtemps.
4. Il a habité à Paris _____ dix ans.
5. _____, il a habité à Paris.
6. Elle travaille ici _____ plusieurs années.
7. Elle a habité à Limoges _____ quelques années.
8. _____ j'étais petit, j'habitais à Limoges,
9. J'ai attendu le bus _____ cinq minutes.
10. Nous avons travaillé sur ce projet _____ dix mois.

LES VERBES PRONOMINAUX RÉCIPROQUES (Взаємо-зворотні займенникові дієслова)

Серед займенникових розрізняють групу взаємо-зворотних дієслів.

У реченні з взаємо-зворотним дієсловом підмет представляє два або більше агенти, які виконують дії і у той самий час відчують на собі цю дію. Зворотний займенник **se** може виконувати функцію прямого додатку *Des musiciens français se rencontrent.* (**se** = один одного, прямий додаток: *rencontrer qqn*) або непрямого додатку. *Français et étrangers de rassemblent.* (**se** = один на одного, непрямий додаток : *rassembler à qqn*)

EXERCICE

Lisez et traduisez les phrases, indiquez le rôle du pronom réfléchi « se » dans chaque phrase.

1. Les jeunes filles **se** parlent. (_____)
2. Les collègues **se** serrent la main. (_____)
3. Ces enfants **se** disputent souvent. (_____)
4. Alain et son frère **s'**affrontent à l'escrime. (_____)
5. Ils **se** voient régulièrement. (_____)
6. Les deux adversaires **se** regardent méchamment. (_____)
7. Ce garçon **se** moque gentiment de son ami. (_____)
8. Les amies **se** donnaient la main. (_____)
9. Nous **nous** sommes téléphoné. (_____)
10. Ils **se** sont regardés. (_____)

UN VERRE D'EAU

UNE BOUTEILLE
DE LAIT

UNE TASSE DE
THÉ

UN POT DE
CONFITURE

UN PAQUET DE
CÉRÉALES

UNE BOÎTE DE
SARDINES